

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er begrundet i gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/44/EF af 6. juli 1998 om retlig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser. Direktivet er optaget som bilag til lovforslaget.

Gennemførelsen af direktivet medfører såvel ændringer i patentloven som i lov om plantenyheder, der henhører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris ressort.

Lovforslaget er endvidere begrundet i et ønske om at gennemføre mindre ændringer af præciserende karakter i patentloven. Endvidere er der foreslået en ændring af patentloven som følge af en ændring i Den Europæiske Patentkonvention af 5. oktober 1973. Desuden foreslås det at undtage Patent- og Varemærkestyrelsens erhvervsservice fra aktindsigt i medfør af lov om offentlighed i forvaltningen. Om lovforslagets nærmere indhold henvises til pkt. 3 og til bemærkningerne til forslagens enkelte bestemmelser.

2. Direktivet

Formålet med direktivet er at tilnærme de enkelte medlemslandes patentlovgivning om retlig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser. Udvikling af bioteknologi rummer et betydeligt potentiale for sygdomsbehandling og for miljøet, og denne teknologi kan især fremme udviklingen af mindre forurenende og mere økonomiske jorddykningsmetoder og af vigtig medicin. Der er på bioteknologiområdet forskelle i medlemslandenes patentlovgivninger og praksis, og disse forskelle kan skabe hindringer for samhandelen til skade for den industrielle udvikling af opfindelser og for det indre markedes funktion. Dertil kommer risikoen for, at disse indbyrdes forskelle vil vokse, efterhånden som medlemsstaterne indfører ny lovgivning eller administrativ praksis, eller de nationale domstoles fortolkning udvikler sig i forskellig retning. Det er i den forbindelse af afgørende betydning, at det sikres, at opfindelser indenfor det bioteknologiske

område nyder samme beskyttelse i alle medlemsstaterne.

Beskyttelse af bioteknologiske opfindelser kræver, at den nationale patentret tilpasses og suppleres på en række konkrete punkter for i tilstrækkelig grad at tage hensyn til den teknologiske udvikling på områder, hvor der anvendes biologisk materiale. Direktivet berører ikke de grundlæggende principper i den gældende patentret.

Patent på en opfindelse giver, jf. den gældende patentlovs § 3, ikke indehaveren af patentet automatisk ret til at udnytte opfindelsen, men kun ret til at forbyde, at tredjemand anvender den i industrielt eller erhvervsmæssigt øjemed. I medfør af patentreglerne kan der derfor ikke udelukkes retsregler, som eventuelt pålægger begrænsninger eller forbud eller foreskriver kontrol med forskningen, anvendelsen og udnyttelsen af dens resultater ud fra bl.a. sundheds-, sikkerheds- og miljømæssige hensyn, dyrebeskyttelseshensyn, hensyn til bevarelse af den genetiske mangfoldighed eller overholdelse af visse etiske normer.

Direktivet præciserer principperne for patenterbarhed af biologisk materiale som sådant. Principperne har navnlig til formål at fastlægge forskellen mellem opfindelser og opdagelser i forbindelse med patentering af visse dele af det menneskelige legeme og af dyr og planter. Direktivet regulerer endvidere omfanget af patentbeskyttelsen af en bioteknologisk opfindelse og landmænds rettigheder i forbindelse med udnyttelse af patenterede bioteknologiske opfindelser på egen bedrift. Desuden indeholder direktivet regler om muligheden for at anvende en deponeringsordning vedrørende deponering af biologisk materiale i forbindelse med ansøgning om patent som supplement til den skriftlige beskrivelse af opfindelsen samt gensidig mulighed for at få tvangslicens til ikke-eksklusiv udnyttelse af patenterede opfindelser og beskyttede plantenyheder.

Hvis en opfindelse angår et biologisk materiale af vegetabilisk eller animalsk oprindelse, eller anvender et sådant materiale, bør patentansøgningen ifølge direktivets betragtning 27 indeholde oplysninger om